

kaf en koren

door Theo Krabbe

Israël en de Palestijnen

De Protestantse Kerk in Nederland (PKN) is over het conflict tussen Israël en de Palestijnen in een lastig parket verzeild geraakt. Uitgerekend de kerk, die volgens de kerkorde (kerkelijke grondwet) 'onopgeefbaar verbonden is met Israël', ligt onder vuur vanwege een kritische brief aan de ambassadeur van Israël, Harry Kney-Tal. Volgens die brief, ondertekend door PKN-synodevoorzitter Pieter Verhoeff en PKN-scriba Arjan Plaisier, moet Israël zich houden aan de regels van het internationale volkerenrecht. Dat betekent dat Israël de veiligheidsmuur niet meer bouwt op Palestijns grondgebied. Israël moet de Joodse nederzettingen op de Westbank ontmantelen. En Palestijnen in Jeruzalem moeten ook dezelfde rechten krijgen als de Joodse burgers.

De PKN-brief was een gevolg van het Palestijnse Kairos-document 'Het uur van de waarheid: een woord van geloof, hoop en liefde uit het hart van het Palestijnse lijdens' uit december 2009. De opstellers vertegenwoordigden diverse kerken en kerkelijke organisaties uit het Midden-Oosten. Zij deden een dringende oproep om een einde te maken aan de bezetting van Palestijnse gebieden door Israël, die 'een zonde jegens God en de menselijkheid' werd genoemd. In zijn reactie op de PKN-brief toonde de Israëlische ambassadeur, Harry Kney-Tal, zich hevig verontwaardigd. Een eenzijdige brief, oordeelde hij, die positieve ontwikkelingen negeert en vrijwel alle schuld voor de huidige sombere situatie in het Midden-Oosten bij Israël legt.

Ook uit eigen gelederen kwam kritiek. De lobbyorganisatie Christenen voor Israël, die populair is in de behoudende vleugel van het protestantse kerkverband, was eveneens kwaad. Christenen voor Israël verweet de kerk in de eeuwenoude zonde te vervallen 'om op arrogante wijze het Joodse volk de les te lezen'. Bovendien besloot het Centraal Joods Overleg (CJO) deze week vanwege die 'eenzijdige' brief het contact met de Protestantse Kerk in Nederland in de ijskast te zetten.

Het lastige parket laat niet alleen zien hoe verdeeld het Nederlandse protestantisme inzake de Palestijnse-Israëlische kwestie is, maar ook dat het conflict zelf en de discussie over het conflict muurvast zit. Ook de discussie met de joden in ons land. Het debat over het conflict tussen Israël en de Palestijnen is te zeer beladen door politieke polarisatie, theologische vooronderstellingen en het Nederlandse schuldgevoel over hetgeen de Joden ten tijde van de Tweede Wereldoorlog is aangedaan.

De brief van de Protestantse Kerk in Nederland is echter uiterst evenwichtig en genuanceerd. Zo wordt ook volmondig Israëls bestaansrecht en het recht op veiligheid erkend. De rooms-katholieke oud-politici van het CDA, Dries van Agt en Hans van den Broek zouden er ook zo hun handtekening onder zetten. Dat PKN-voorzitter Verhoeff en PKN-scriba Plaisier de brief geschreven hebben getuigt van moed en durf. Een christelijke geloofsgemeenschap mag zich er nooit van laten weerhouden om onrecht en onrechtvaardigheid aan te klagen. Hoe lastig en netelig dat soms ook is!